

TRADE UNION EVENTS

FEBRUARY 2024

Confederation of Trade Unions of Armenia

Welcome speech

Proposals of the Confederation of Trade Unions of Armenia on the draft laws of the Republic of Armenia "On Vocational Education and Training", "On Education" and "on Amendments and Additions to the Labor Code of the Republic of Armenia"

CTUA raised a number of issues to the Ministry of Labor and Social Affairs of the Republic of Armenia related to the rights of pensioners

Letter of the CTUA to the Mayor of Yerevan on increasing of public transport fares

Letter of the CTUA to the Prime Minister of the Republic of Armenia on increasing of public transport fares

World Day of Social Justice

Yerevan Municipality's answer to the letter of the CTUA on the increasing of public transport fares

With the support of the Confederation of Trade Unions of Armenia, the founding conference of the trade union organization of forcibly displaced persons from Artsakh was held in Armenia

Visit of 3F International advisor Tobias Bavnsgaard to the Confederation of Trade Unions of Armenia

Training for members of the Branch Republican Union of Professional Organizations of Transport and Communication Workers of Armenia

**Welcome to
"Trade Union Events" magazine**

The "Trade Union Events" magazine is the first trade union electronic magazine in Armenia, the purpose of which is to disseminate and popularize information about the work done by the Confederation of Trade Unions of Armenia (CTUA) during each month. Trade union daily life is rich in a variety of activities and programs aimed at raising awareness of employees, representing, protecting and promoting labor and related social, economic, and professional rights.

We are sure that today the most powerful weapon in the modern world is knowledge and the dissemination of information.

**Staff of the Confederation of
Trade Unions of Armenia**

Proposals of the Confederation of Trade Unions of Armenia on the draft laws of the Republic of Armenia "On Vocational Education and Training", "On Education" and "on Amendments and Additions to the Labor Code of the Republic of Armenia"

The Confederation of Trade Unions of Armenia presented to the Chairman of the Standing Committee on Science, Education, Culture, Diaspora, Youth and Sport of National Assembly Sisak Gabrielyan its proposals on draft laws of the Republic of Armenia "On Vocational Education and Training", "On Education" and "On amendments and additions to the Labor Code of the Republic of Armenia".

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

«ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

«Մասնագիտական կրթության և ուսուցման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի՝

1. 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 12-րդ կետի «գործատուների» բառից հետո առաջարկվում է լրացնել «աշխատողների ներկայացուցիչների (արհմիությունների)» բառերով և դիտարկել համապատասխան առաջարկությունը Նախագծի մյուս հոդվածներում փոփոխություն և լրացում կատարելու համար:

Հիմնավորում.

Համաձայն Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության 2023 թվականի հունիսի 16-ին ընդունված «Աշխատության որակյալ ծրագրերի մասին» № 208 հանձնարարականի 9-րդ կետի՝

«Անդամները պետք է գործատուների և աշխատողների ներկայացուցչական կազմակերպությունների մասնակցությամբ ներդնեն գործընթաց՝ որոշելու, թե արդյոք մասնագիտությունը հարմար է որակյալ աշխատության համար՝ հաշվի առնելով.

- ա) այդ մասնագիտության մեջ աշխատելու համար անհրաժեշտ կարողությունները,
- բ) աշխատության նպատակահարմարությունը՝ որպես այդպիսի կարողությունների ձեռքբերման միջոց,
- գ) նման կարողություններ ձեռք բերելու համար պահանջվող աշխատության տևողությունը,
- դ) այդ մասնագիտության հմտությունների և զբաղվածության ներկա և ապագա պահանջարկը,
- ե) գործատուների և աշխատողների կազմակերպությունների մասնագիտական, վերապատրաստման և աշխատաշուկայի փորձաքննությունը,
- զ) զարգացող մասնագիտական ոլորտների և զարգացող արտադրական գործընթացների և ծառայությունների լայն շրջանակը:

Հիմք ընդունելով վերը նշված Հանձնարարականի 10-րդ, 25-րդ, 27-րդ կետերը¹՝ անդամ պետությունները գործատուների և աշխատողների ներկայացուցչական կազմակերպությունների հետ խորհրդակցությունների միջոցով պետք է սահմանեն մասնագիտության հատուկ կամ ընդհանուր ստանդարտներ որակյալ աշխատության համար, միջոցներ ձեռնարկեն՝ ստեղծելու բարենպաստ միջավայր որակյալ

¹ https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:R208

աշկերտությունը խթանելու, ոչ ֆորմալից ֆորմալ տնտեսության անցումը հեշտացնելու համար:

Համաձայն Եվրոպական կրթական հիմնադրամի՝ «սոցիալական գործընկերներ» եզրույթը վերաբերում է արհմիություններին և գործատուների կազմակերպություններին: Սոցիալական գործընկերները մասնակցում են ինչպես քաղաքականության մշակմանը, այնպես էլ Եվրոպական կրթական հիմնադրամի գործընկեր երկրներում գործնական ուսուցման ապահովմանը: Նրանք ներգրավված են համակարգի տարբեր մակարդակներում (ազգային, տարածաշրջանային և տեղական): Հատկապես մասնագիտական ուսուցման համար կարևոր է, որ կառավարությունները, գործատուները և արհմիությունները զարգացնեն իրենց կարողությունները՝ համատեղ աշխատելու մասնագիտական կրթության և վերապատրաստման քաղաքականության մշակման և իրականացման գործում:²

Միաժամանակ, հարկ է նշել, որ եռակողմ սոցիալական գործընկերության՝ Կառավարության, գործատուների և արհմիությունների համատեղ աշխատանքի միջոցով է հնարավոր կրթությունը և ուսուցումը համապատասխանեցնել հասարակության և տնտեսության պահանջներին: Սոցիալական գործընկերները ներկայացնում են աշխատաշուկան և տիրապետում են աշխատաշուկայում տեղի ունեցող փոփոխություններին և կարիքներին, որի արդյունքում կարող են Կառավարությանն աջակցել կրթական և ուսուցման ծրագրերի մշակմանը և կատարմանը:

2. 15-րդ հոդվածի 11-րդ մասով սահմանված աշկերտության պայմանագրի բովանդակությունն առաջարկվել է համապատասխանեցնել Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության 2023 թվականի հունիսի 16-ին ընդունված «Աշկերտության որակյալ ծրագրերի մասին» № 208 Հանձնարարականի 18-րդ կետին³:

3. 15-րդ հոդվածի 12-րդ մասով սահմանված ծանր, վնասակար, առանձնապես ծանր, առանձնապես վնասակար աշխատանքներում մինչև տասնութ տարեկան աշկերտի ներգրավման հնարավորությունը գտնում ենք, որ անթույլատրելի է, քանի որ Հայաստանի Հանրապետության կողմից վավերացված Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության «Երեխայի աշխատանքի վատթարագույն ձևերի մասին» թիվ 182-րդ Կոնվենցիայի 2-րդ հոդվածը սահմանում է, որ «Սույն Կոնվենցիայի նպատակների համար «երեխա» եզրույթը կիրառվում է մինչև 18 տարեկան բոլոր անձանց նկատմամբ», իսկ 3-րդ հոդվածի «դ» ենթակետը՝ «Սույն Կոնվենցիայի նպատակների համար «Երեխայի աշխատանքի վատթարագույն ձևերը» եզրույթն ընդգրկում է՝
դ)աշխատանքը, որն իր բնույթով կամ իր կատարման պայմաններով կարող է վնասել երեխաների առողջությանը, անվտանգությանը կամ բարոյականությանը»:

²https://www.etf.europa.eu/sites/default/files/m/45A9C75B6AA860E1C1257B6C0056EB64_INFORM_15_Social%20partners.pdf

³https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:R208

Համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կողմից վավերացված Եվրոպական սոցիալական խարտիայի (վերանայված) 7-րդ հոդվածի 2-րդ, 8-րդ մասերի՝

«Կողմերը պարտավորվում են՝

2. աշխատանքի ընդունման համար որպես նվազագույն տարիք սպահովել 18 տարեկանը՝ այն ընդունված աշխատանքների առնչությամբ, որոնք համարվում են վտանգավոր կամ վնասակար են առողջությանը,
8. սպահովել, որ 18 տարեկանից ցածր աշխատող անձինք չկատարեն գիշերային աշխատանք, բացառությամբ ազգային օրենքներով կամ կանոնակարգերով սահմանված որոշակի աշխատանքների»:

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ

«ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

«Կրթության մասին» օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի 1-ին հոդվածի 1-ին կետի «սոցիալական գործընկերություն» եզրույթում առաջարկվում է ներառել «աշխատողների ներկայացուցիչներին (արհմիություններին)՝ հաշվի առնելով «Մասնագիտական կրթության և ուսուցման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի կողմից ներկայացված առաջարկությունները և դիտարկումները:

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

«Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի 3-րդ հոդվածով սահմանված բացառությունն առաջարկվում է հանել, քանի որ ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքով սահմանված են մի շարք երաշխիքներ՝ սահմանելով բացառություն կիսախտվեն անչափահաս աշխատողների աշխատանքային իրավունքները:

CTUA raised a number of issues to the Ministry of Labor and Social Affairs of the Republic of Armenia related to the rights of pensioners

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐՀՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՆՏԵԴԵՐԱՑԻԱ

Ն Ա Խ Ա Գ Ա Հ

0010, Երևան, Վ. Մարգարյան 26/3, հեռ.՝ (010) 54 52 37, էլ. հասցե՝ hamk@hamk.am

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐ
ՊԱՐՈՆ ՆԱՐԵԿ ՄԿՐՏՅԱՆԻՆ

Հարգելի պարոն Մկրտչյան,

«Պետական կենսաթոշակների մասին» ՀՀ օրենքի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1.1. կետի համաձայն՝ «1992 թվականի հունվարի 1-ից մինչև 2013 թվականի հունվարի 1-ն ընկած ժամանակահատվածի համար աշխատանքային ստաժը հաստատող հիմնական փաստաթուղթը՝

- 1) աշխատանքային գրքույկն է կամ Կառավարության սահմանած այլ փաստաթուղթ և
- 2) սոցիալական վճարներ կատարելը կամ աշխատավարձ ստանալը հաստատող փաստաթուղթը, բացառությամբ Կառավարության սահմանած դեպքերի»:

Տարիքային աշխատանքային կենսաթոշակ նշանակելու համար աշխատանքային գրքույկում աշխատանքային ստաժի վերաբերյալ տվյալների առկայության դեպքում սոցիալական վճարներ կատարելու կամ աշխատավարձ ստանալու վերաբերյալ փաստաթղթերի պարտադիր պահանջը իրավակիրառ պրակտիկայում խնդիրներ է առաջացնում, քանի որ շատ դեպքերում գործատուների կողմից նշված փաստաթղթերը Հայաստանի ազգային արխիվ պահպանության չեն հանձնվել: Արդյունքում, քաղաքացիները ոչ իրենց մեղքով գրկվում են որոշ տարիների համար իրենց հասանելիք աշխատանքային ստաժից: Որոշակի տարիների համար աշխատանքային ստաժից գրկվելով կենսաթոշակի տարիքի հասած անձինք գրկվում են ՀՀ Սահմանադրությամբ ամրագրված իրավունքից, այն է՝ «Յուրաքանչյուր կարիքավոր և տարեց մարդ, օրենքին համապատասխան, ունի արժանապատիվ գոյության իրավունք»:

«Պետական կենսաթոշակների մասին» ՀՀ օրենքի 35-րդ հոդվածի 6-րդ մասի համաձայն՝ Կենսաթոշակն անկանխիկ եղանակով ստացող կենսաթոշակառուն (.....) կենսաթոշակի վճարումը շարունակելու համար պարտավոր է տարեկան առնվազն մեկ անգամ՝ վերջին անգամ բանկ ներկայանալու ամսվան հաջորդող տասներկուերորդ ամսվա վերջին աշխատանքային օրվանից ոչ ուշ, ներկայանալ բանկ և հայտարարություն ստորագրել Հայաստանի Հանրապետությունում լինելու մասին:

Նույն օրենքի 41-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ «Կենսաթոշակ վճարելը դադարեցվում է՝

- 1) կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը դադարելու դեպքում.

2) կենսաթոշակատուին (կամ նրա փոխարեն կենսաթոշակն ստանալու՝ օրենքով այդ իրավունքն ունեցող անձին) տասներկու ամիս անընդմեջ կենսաթոշակ չվճարելու դեպքում.

2.1) եթե կենսաթոշակը վճարվում է լիազորագրով (ներկայացվել է կենսաթոշակը լիազորագրով վճարելու դիմում)՝ լիազորագրի գործողության ժամկետը լրանալու կամ կենսաթոշակը տասներկու ամիս անընդմեջ լիազորագրով վճարելու կամ լիազորագիրը տալու ամսվան հաջորդող տասներկուամսյա ժամկետը լրանալու դեպքում.

2.2) եթե անչափահաս կամ խնամակալության տակ գտնվող կենսաթոշակատուն տասներկու ամիս անընդմեջ բացակայում է Հայաստանի Հանրապետությունից (կենսաթոշակը կենսաթոշակատուի օրինական ներկայացուցչին՝ ծնողին, որդեգրողին կամ խնամակալին վճարվելու դեպքում).

3) սույն օրենքի 35-րդ հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված կարգով հայտարարությունը չստորագրելու (բանկ չներկայանալու կամ Հայաստանի Հանրապետությունում լինելը բանկի կողմից չհաստատվելու) դեպքում»:

Հարկ ենք համարում նշել, որ կենսաթոշակի վճարումը դադարեցնելը հակասում է Սահմանադրության 83-րդ հոդվածին՝ «Յուրաքանչյուր ոք, օրենքին համապատասխան, ունի մայրության, բազմազավակության, հիվանդության, հաշմանդամության, աշխատավայրում դժբախտ պատահարների, խնամքի կարիք ունենալու, կերակրողին կորցնելու, ծերության, գործազրկության, աշխատանքը կորցնելու և այլ դեպքերում սոցիալական ապահովության իրավունք»:

«Պետական կենսաթոշակների մասին» ՀՀ օրենքի 36-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ պարբերության համաձայն՝ «Եթե կենսաթոշակը վճարելը դադարեցվել է, ապա չվճարված կենսաթոշակի գումարը վճարվում է դիմելու կամ կենսաթոշակ վճարելը վերսկսելու (կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը վերականգնելու) համար հիմք համարվող տեղեկատվությունը ստացվելու ամսվան նախորդող մեկ տարվա այն ժամանակահատվածի համար, որի ընթացքում անձը կենսաթոշակ ստանալու իրավունք է ունեցել»:

Նշված հոդվածի համաձայն չվճարված կենսաթոշակի գումարը վճարվում է միայն նախորդ մեկ տարվա համար, մինչդեռ կենսաթոշակատուների կողմից աշխատանքային տարիների ընթացքում սոցիալական վճարները կատարվել են աշխատած բոլոր տարիների համար:

Հաշվի առնելով վերոնշյալը և այն հանգամանքը, որ Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիա նշված խնդիրներով դիմում են բազմաթիվ քաղաքացիներ՝ խնդրվում է Ձեր նախաձեռնությունը նշված հարցերին լուծում տալու համար:

Letter of the CTUA to the Mayor of Yerevan on increasing of public transport fares

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐՀՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՆՖԵՂԵՐԱՑԻԱ

Ն Ա Խ Ա Գ Ա Հ

0010, Երևան, Վ. Սարգսյան փող.26/3, հեռ.՝ (010) 54 52 37, Էլ. փոստ՝ hamk@hamk.am

ԵՐԵՎԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏ
ՊԱՐՈՆ ՏԻԳՐԱՆ ԱՎԻՆՑԱՆԻՆ

Հարգելի՛ պարոն Ավինյան,

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան իր մտահոգությունն է հայտնում Երևանում նախատեսվող հասարակական տրանսպորտի ուղեվարձի թանկացման կապակցությամբ, որն անշուշտ ծանր սոցիալական հետևանքներ կունենա բնակչության տարբեր խմբերի համար:

Սոցիալական ճգնաժամի խորացումն անխուսափելի է բոլոր տեսակի թանկացումների դեպքում, որին հաջորդում է աշխատողների, նրանց ընտանիքների անդամների և ողջ բնակչության կենսամակարդակի անկումն ու անապահով ընտանիքների քանակի աճը:

ՀՀ վիճակագրական կոմիտեի վերջին տվյալների համաձայն Հայաստանի Հանրապետության բնակչության 24.8 % աղքատ է: Աղքատների շրջանում կան նաև աշխատող աղքատներ, ովքեր անգամ աշխատանք ունենալով չեն կարողանում ապահովել իրենց և իրենց ընտանիքի անդամների նվազագույն պահանջմունքները:

Հայաստանի Հանրապետությունում ՀՀ վիճակագրական կոմիտեի տվյալների համաձայն՝ 2023թ. IV եռամսյան կի դրությամբ 741 571 աշխատողներից 521 318-ը աշխատում են Երևանում, հետևաբար նրանց զգալի մասն օգտվում է հասարակական տրանսպորտից:

Հարկ ենք համարում նշել, որ հանրապետության տնտեսության 19 ոլորտներից 15 ոլորտներում (մշակույթ, կրթություն, առողջապահություն, մեծածախ և մանրածախ առևտուր և այլն) աշխատողների միջին ամսական անվանական աշխատավարձը 2023թ. նոյեմբերի դրությամբ հանրապետության 274 066 դրամ կազմող միջին ամսական անվանական աշխատավարձի չափից ցածր է:

Հասարակական տրանսպորտի ուղեվարձի թանկացումը բացասական ազդեցություն է թողնելու աշխատողների զգալի մասի եկամուտների վրա, քանի որ Հայաստանի Հանրապետությունում չի կիրառվում 2004թ. ընդունված ՀՀ աշխատանքային

օրենսգրքի 182-րդ հոդվածի պահանջը՝ «Աշխատավարձի ինդեքսավորումը կատարվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով»:

Չի կիրառվում նաև դեռևս 2004 թվականին ընդունված «Կենսաապահովման նվազագույն զամբյուղի և կենսաապահովման նվազագույն բյուջեի մասին» ՀՀ օրենքը, որի համաձայն՝ Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-ժողովրդագրական խմբերի և բնակչության մեկ շնչի հաշվով կենսաապահովման նվազագույն զամբյուղի կազմը և կառուցվածքը, սկսած 2004թ.-ից պետք է հաշվարկվեր ոչ պակաս, քան երեք տարին մեկ անգամ՝ ՀՀ կառավարության սահմանած կարգով մշակվող և նրա կողմից հաստատված մեթոդական հանձնարարականների հիման վրա:

Կենսաապահովման նվազագույն բյուջեի մեծությունը պետք է հիմք հանդիսանար նվազագույն աշխատավարձի, կենսաթոշակների, կրթաթոշակների, ինչպես նաև նպաստների և սոցիալական այլ վճարների չափերի սահմանման համար, իսկ նրանց մեծության միջև համամասնությունները յուրաքանչյուր տարի պետք է արտացոլվեին Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի մասին ՀՀ օրենքում:

Տրանսպորտի ուղեվարձի թանկացումը կհանգեցնի աղքատության մակարդակի բարձրացմանը, որի հետևանքով ծանր իրավիճակում կհայտնվեն ոչ միայն աշխատողները, այլ նաև ուսանողները, որոնց զգալի մասը ուսում են ստանում Երևանում և նույնպես օգտվում են հասարակական տրանսպորտից:

Հարկ ենք համարում նշել նաև, որ հասարակական տրանսպորտի համակարգում կատարված փոփոխություններից հետո հասարակական տրանսպորտը դեռևս չի ապահովում քաղաքացիների համար սպասարկման բավարար որակ:

Բոլոր քաղաքակիրթ երկրներում հարկատուների կողմից վճարված հարկերի հաշվին են լավարկվում տրանսպորտային միջոցները և դրանց ցանցը: Ուստի, անընդունելի է ազգաբնակչության ուսերին լրացուցիչ բեռ դնելը, որը կհանգեցնի քաղաքացիների շրջանում լրացուցիչ սոցիալական լարվածության առաջացմանը:

Letter of the CTUA to the Prime Minister of the Republic of Armenia on increasing of public transport fares

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐՀՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՆՖԵԴԵՐԱՑԻԱ

Ն Ա Խ Ա Գ Ա Հ

0010, Երևան, Վ. Սարգսյան փող.26/3, հեռ.՝ (010) 54 52 37, Էլ. փոստ՝ hamk@hamk.am

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՊԱՐՈՆ ՆԻԿՈՒ ՓԱՇԻՆՅԱՆԻՆ

Մեծարգո՝ պարոն Վարչապետ,

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան իր մտահոգությունն է հայտնում Երևանում նախատեսվող հասարակական տրանսպորտի ուղեվարձի թանկացման կապակցությամբ, որն անշուշտ ծանր սոցիալական հետևանքներ կունենա բնակչության համար:

Սոցիալական ճգնաժամի խորացումն անխուսափելի է բոլոր տեսակի թանկացումների դեպքում, որին հաջորդում է աշխատողների, նրանց ընտանիքների անդամների և ողջ բնակչության կենսամակարդակի անկումն ու անապահով ընտանիքների քանակի աճը:

ՀՀ վիճակագրական կոմիտեի վերջին տվյալների համաձայն Հայաստանի Հանրապետության բնակչության 24.8 % աղքատ է: Աղքատների շրջանում կան նաև աշխատող աղքատներ, ովքեր անգամ աշխատանք ունենալով չեն կարողանում ապահովել իրենց և իրենց ընտանիքի անդամների նվազագույն պահանջմունքները, քանի որ Հայաստանի Հանրապետությունում նվազագույն աշխատավարձ սահմանելիս հաշվի չի առնվում դեռևս 2004թ. Հայաստանի Հանրապետության կողմից վավերացված Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության «Նվազագույն աշխատավարձի սահմանման մասին» թիվ 131 կոնվենցիայի 3-րդ հոդվածի ա) կետի պահանջը, այն է՝ նվազագույն աշխատավարձի սահմանման ժամանակ պետք է հաշվի առնվեն՝ «... ա) աշխատողների և նրանց ընտանիքների պահանջմունքները՝ ուշադրություն առնելով երկրում ընդունված աշխատավարձի ընդհանուր մակարդակը, կենսաապահովման նվազագույն ծախսերը, սոցիալական նպաստները և այլ սոցիալական խմբերի կյանքի համեմատական մակարդակը, ...»:

Հայաստանի Հանրապետությունում 2023թ. IV եռամսյանի դրությամբ 741 571 աշխատողներից 521 318-ը աշխատում են Երևանում, հետևաբար նրանց զգալի մասը օգտվում է հասարակական տրանսպորտից:

Հարկ ենք համարում նշել, որ հանրապետության տնտեսության 19 ոլորտներից 15 ոլորտներում (մշակույթ, կրթություն, առողջապահություն, մեծածախ և մանրածախ առևտուր և այլն) աշխատողների միջին ամսական անվանական աշխատավարձը 2023թ.

նոյեմբերի դրությամբ հանրապետության 274 066 դրամ կազմող միջին ամսական անվանական աշխատավարձի չափից ցածր է:

Տրանսպորտի ուղեվարձի թանկացումը բացասական ազդեցություն է թողնելու աշխատողների զգալի մասի եկամուտների վրա, քանի որ Հայաստանի Հանրապետությունում չի կիրառվում նաև 2004թ. ընդունված ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի 182-րդ հոդվածի պահանջը՝ «Աշխատավարձի ինդեքսավորումը կատարվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով»:

Հասարակական տրանսպորտի ուղեվարձի թանկացումը կհանգեցնի աղքատության մակարդակի բարձրացմանը, որի հետևանքով ծանր իրավիճակում կհայտնվեն ոչ միայն աշխատողները, այլ նաև ուսանողները, որոնց զգալի մասը ուսում են ստանում Երևանում և նույնպես օգտվում են հասարակական տրանսպորտից:

ՀՀ վիճակագրական կոմիտեի տվյալների համաձայն 2023թ. դրությամբ Հայաստանի Հանրապետությունում կենսաթոշակի միջին չափը կազմում է 46 091.3 դրամ, իսկ ՀՀ առողջապահության նախարարության մեթոդաբանությամբ հաշվարկված նվազագույն սպառողական զամբյուղի արժեքը 2023թ. IV եռամսյակի դրությամբ կազմում է 75897.4 դրամ:

Հասարակական տրանսպորտի ուղեվարձի թանկացումն ավելի կխորացնի սոցիալապես ծանր վիճակում գտնվող կենսաթոշակառուների վիճակը, որոնց կենսաթոշակի չափը զգալի ցածր է նվազագույն սպառողական զամբյուղի արժեքից:

Հայաստանի Հանրապետությունը Սահմանադրությամբ դեռևս 1995 թվականից հռչակվել է ինքնիշխան, ժողովրդավարական, սոցիալական, իրավական պետություն:

Որպես սոցիալական պետության հիմնական բաղադրիչ պետք է առանձնացնել մարդկանց սոցիալական պաշտպանվածության և բարեկեցության համար օրենսդրական երաշխիքների ապահովումը:

Մինչդեռ, Հայաստանի Հանրապետությունում չի կիրառվում դեռևս 2004 թվականին ընդունված «Կենսաապահովման նվազագույն զամբյուղի և կենսաապահովման նվազագույն բյուջեի մասին» ՀՀ օրենքը, որի համաձայն՝ Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-ժողովրդագրական խմբերի և բնակչության մեկ շնչի հաշվով կենսաապահովման նվազագույն զամբյուղի կազմը և կառուցվածքը, սկսած 2004թ.-ից պետք է հաշվարկվեր ոչ պակաս, քան երեք տարին մեկ անգամ՝ ՀՀ կառավարության սահմանած կարգով մշակվող և նրա կողմից հաստատած մեթոդական հանձնարարականների հիման վրա:

Կենսաապահովման նվազագույն բյուջեի մեծությունը պետք է հիմք հանդիսանար նվազագույն աշխատավարձի, կենսաթոշակների, կրթաթոշակների, ինչպես նաև նպաստների և սոցիալական այլ վճարների չափերի սահմանման համար, իսկ նրանց մեծության միջև համամասնությունները յուրաքանչյուր տարի պետք է արտացոլվեին Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի մասին ՀՀ օրենքում:

ՀՀ վիճակագրական կոմիտեի «Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը» բնութագրող տեղեկատվական զեկույցների «Հետաքրքրաշարժ

վիճակագրություն» բաժնում ընդգրկված ՀՀ առողջապահության նախարարության և Համաշխարհային բանկի մեթոդաբանություններով հաշվարկված նվազագույն սպառողական զամբյուղները ոչ մի իրավական ակտով սահմանված չեն և չեն կարող հիմք հանդիսանալ նվազագույն ամսական աշխատավարձի, կենսաթոշակների, կրթաթոշակների, ինչպես նաև նպաստների և սոցիալական այլ վճարների չափերի սահմանման համար:

Ակնհայտ է, որ հասարակական տրանսպորտի համակարգում կատարված փոփոխություններից հետո հասարակական տրանսպորտը չի ապահովում քաղաքացիների համար սպասարկման բավարար որակ:

Հետևաբար, մինչև վերոնշյալ իրավական ակտերի կիրառումը և հասարակական տրանսպորտի սպասարկման որակի բարձրացումը, հասարակական տրանսպորտի ուղեվարձի թանկացումն անընդունելի ենք համարում:

World Day of Social Justice

Social justice is the basis of social stability and global prosperity.

On February 20, a round table on "Social justice in Armenia" was held by the Confederation of Trade Unions of Armenia in cooperation with the Ministry of Labor and Social Affairs.

Deputy Minister of Labor and Social Affairs Ruben Sargsyan, Deputy of the National Commission for Labor and Social Affairs Zaruhi Batoyan, President of the Confederation of Trade Unions of Armenia Elen Manaseryan, National Coordinator of the International Labor Organization Nune Hovhannisyan spoke at the event.

Regarding today's situation, Elen Manaseryan in her speech emphasized the importance of the first joint event after the official entry of the Republic of Armenia into the coalition of social justice. The President of the Confederation of Trade Unions of Armenia noted that, despite the fact that we are celebrating this day against the background of world crises, fair and equal conditions are important for everyone, and on the way to achieving social justice such concepts as healthy and safe working conditions, equal rights and equal opportunities for workers, creation of a non-discriminatory environment for those forcibly displaced from Artsakh should not remain without attention.

Mechanisms for the protection of labor and social rights, the state of protection of labor rights in Armenia and legislative changes were also touched upon during the discussion.

*You can watch the video by clicking on this link
<https://www.youtube.com/watch?v=k8Qvy4s9eB4>*

Yerevan Municipality's answer to the letter of the CTUA on the increasing of public transport fares

ԵՐԵՎԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԻ Տ ԵՂԱԿԱԼ

ՀՀ, 0015, ք. Երևան, Ագիշտի 1

№ 03.2/35596-24

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐՀՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԿՈՆՖԵՐԵՐԱՑԻԱՅԻ ՆԱԽԱԳԱՀ
ԷԼԵՆ ՄԱՆԱՍԵՐՅԱՆԻՆ

Հարգելի՛ տիկին Մանասերյան,

Ի պատասխան Երևանի քաղաքապետին հղված Ձեր 16.02.2024թ. թիվ 05-01/5 գրության՝ տեղեկացնում եմ, որ տրանսպորտային համակարգի համալիր բարելավման ծրագրով նախատեսված է շարժակազմի ամբողջական բարելավում, երթուղիների փոփոխություն, ինչպես նաև միասնական տոմսային համակարգի ներդրում, որտեղ կիրառվելու են տարատեսակ տոմսային կրիչներ և ճկուն տոմսային փաթեթներ՝ տարբեր խմբերին պատկանող ուղևորների պահանջները բավարարելու համար:

Տոմսային փաթեթների (տարիֆային պլանների) գնային քաղաքականությունը դեռ քննարկման փուլում է: Ձեր դիմումը ևս կդիտարկվի այդ քննարկումներում:

X

ՀԱՐԳԱՆՔՈՎ՝

ՍՈՒՐԵՆ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Կատարող՝ Ս.Մանուկյան
«Երևան քաղաքի կառավարման
տեխնոլոգիաների կենտրոն» ՓԲԸ
Հեռ.՝ 011-514-700

With the support of the Confederation of Trade Unions of Armenia, the founding conference of the trade union organization of forcibly displaced persons from Artsakh was held in Armenia

On February 16, 2024 the founding conference of the trade union organization of forcibly displaced persons/workers was held, which became a reality with the active support of the Confederation of Trade Unions of Armenia (CTUA).

During these months, the CTUA has implemented humanitarian assistance programs, and now it is the turn of our compatriots, forcibly displaced persons, to integrate into the Armenian labor market.

***You can watch the video by clicking on this link
<https://tinyurl.com/4hw3ntzu>***

Visit of 3F International advisor Tobias Bavnsgaard to the Confederation of Trade Unions of Armenia

Tobias Bavnsgaard, Advisor of 3F International, made an introductory visit to the Confederation of Trade Unions of Armenia from February 26 to 28, 2024, during which he met with the President and Vice presidents of the CTUA, the leaders of the branch unions of the CTUA and with the chairmen of the standing committees on youth and on the issue of the equality in labor relations of the CTUA

Seminar for members of the Branch Republican Union of Professional Organizations of Transport and Communication Workers of Armenia

The Confederation of Trade Unions of Armenia, together with the Armenian branch of the Solidarity Center from February 17 to 18 organized a training for members of the Branch Republican Union of Professional Organizations of Transport and Communications Workers of Armenia on the topic "Increasing motivation to join a trade union" .

Confederation of Trade Unions of Armenia

Address: Vazgen Sargsyan 26/3

Tel: +37410 583682

www.hamk.am

hamk@hamk.am